

Nr 260.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tilläggs pension åt vissa förutvarande arbetsförmän vid försvarsväsendet; given Stockholms slott den 5 mars 1937.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 5 mars 1937.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler efter gemensam beredning med chefen för försvarsdepartementet fråga om tilläggs pension åt vissa förutvarande arbetsförmän vid försvarsväsendet samt anför därvid följande:

Genom kungörelsen den 9 januari 1936 (nr 2) angående ändring i vissa delar av kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) med avlöningsbestämmelser

för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet upptogs från och med den 1 juli 1936 i den vid sistnämnda kungörelse fogade tjänsteförteckning A såsom extra ordinarie bland annat vissa arbetsledare och förmän, vilka förut ansetts hänförliga till arbetarpersonal. För dessa befattningar blev militära tjänstepensionsreglementet den 17 maj 1935 (nr 167) tillämpligt från och med den 1 juli 1936, då reglementet jämlikt kungörelse den 31 januari 1936 (nr 23) trädde i tillämpning beträffande de extra ordinarie tjänstemännen vid försvarsväsendet.

Tidigare hade innehavarna av motsvarande befattningar — med visst undantag, varom nu ej är fråga — i pensionshänseende varit underkastade tjänstepensionsreglementet för arbetare den 30 juni 1934 (nr 443), alltsedan detta den 1 januari 1935 trätt i kraft. Enligt sistnämnda reglemente är pensionsåldern 60 år, men må arbetare enligt en den 30 november 1934 utfärdad kungörelse (nr 570) kunna bibehållas i tjänst intill en levnadsålder, som med två år överstiger pensionsåldern.

Hos Kungl. Maj:t har nu Sveriges arbetsledareförbund gjort framställning i syfte att de arbetsförmän, vilka varit innehavare av sådan befattning, som från och med den 1 juli 1936 uppförts såsom extra ordinarie och underkastats militära tjänstepensionsreglementets bestämmelser, men vilka på grund av uppnådd pensionsålder entledigats och erhållit pension enligt arbetarpensionsreglementet, måtte beredas tilläggspension, motsvarande skillnaden mellan vad de skulle hava uppburit i pension, därest militära tjänstepensionsreglementet varit å dem tillämpligt vid tiden för avskedet, och vad de nu uppbära enligt arbetarpensionsreglementet.

Vidare har *militärbefälhavaren på Gotland* i en hos arméförvaltningens intendentsdepartement gjord, sedermera till Kungl. Maj:ts prövning överlämnad framställning väckt fråga om motsvarande tilläggspension åt förre skräddarmästaren Ernst Otto Leonard Rothstein.

Arméförvaltningens civila departement har, efter samråd med intendentsdepartementet, i avgivet utlåtande biträtt de gjorda framställningarna på sätt nedan framgår. Civila departementet har i ärendet anfört i huvudsak följande:

När de ovannämnda nyinrättade extra ordinarie befattningarna skulle tillsättas, visade det sig, att några av de då i tjänst varande arbetsförmännen uppnått en sådan ålder, att de med hänsyn till föreskrifterna i 31 § militära tjänstepensionsreglementet icke utan vidare kunde ifrågakomma till erhållande av förordnande såsom extra ordinarie tjänstemän.

På framställning av arméförvaltningens intendents- och civila departement förklarade emellertid Kungl. Maj:t genom beslut den 15 maj 1936 hinder icke möta, att vissa närmare angivna anställningshavare antoges att från och med den 1 juli 1936 vara extra ordinarie tjänstemän med lön enligt den i 6 § ovannämnda kungörelse den 22 juni 1928 (nr 215) intagna löneplanen, oaktat de före den 1 juli 1936 uppnått för ifrågakommande extra ordinarie befattning i militära tjänstepensionsreglementet fastställd pensionsålder av 60 år.

Beträffande den äldste av dessa anställningshavare — sadelmakaren vid Skånska kavalleriregementet C. J. Roslund, född den 25 januari 1874 — före-

skrev Kungl. Maj:t tillika, att han, som alltså redan den 25 januari 1936 fyllt 62 år, ej finge efter den 1 juli 1936 bibehållas i tjänst längre än intill dess frågan om rätt till pension åt honom blivit av statskontoret avgjord.

Med hänsyn till Kungl. Maj:ts ifrågavarande beslut synes det skäligt, att jämväl de f. d. arbetsförmän, vilka äro födda år 1874 eller senare och innehaft sådana befattningar, vilka från och med den 1 juli 1936 blivit extra ordinarie befattningar, komma i åtnjutande av någon pension utöver dem tilldelad pension jämlikt tjänstepensionsreglementet för arbetare.

De förutvarande befattningshavare, vilka vid bifall till arméförvaltningens civila departements förberörda förslag skulle komma i åtnjutande av tilläggs-pension, äro enligt av civila departementet företagen undersökning såvitt angår armén följande:

1) förre skradderiförmannen vid Älvsborgs regemente Axel Henrik Ugglå, vilken är född den 8 maj 1874 och avgick ur tjänst den 7 juli 1935;

2) förre skomakarmästaren vid Värmlands regemente Karl Johan Jansson, vilken är född den 13 mars 1875 och avgick ur tjänst den 31 december 1935;

3) förre skraddarmästaren vid Gotlands infanterikår Ernst Otto Leonard Rothstein, vilken är född den 28 september 1874 och avgick ur tjänst den 15 juni 1936; samt

4) förre skomakeriförmannen vid Jönköpings-Kalmar regemente Viktor Ernst Olsson, vilken är född den 21 juli 1874 och avgick ur tjänst den 31 december 1935.

Civila departementet har vidare anfört följande:

De till Ugglå, Jansson, Rothstein och Olsson enligt arbetarpensionsreglementet utgående pensionerna uppgå till respektive 1,152, 912, 1,332 och 768 kronor för år.

De befattningar, som innehafts av dem, hava samtliga enligt beslut av intendentsdepartementet hänförs till den i tjänsteförteckningen A till kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) under 12 lönegraden upptagna befattningen arbetsförmän av 1. klass. Med utgångspunkt från det för nämnda lönegrad i militära tjänstepensionsreglementet fastställda pensionsunderlaget av 2,304 kronor har civila departementet funnit skillnaden mellan nu utgående pensioner enligt arbetarpensionsreglementet och de pensioner, som skulle tillkommit ifrågavarande personer enligt militära tjänstepensionsreglementet, uppgå till följande belopp, nämligen för Ugglå 468 kronor, Jansson 360 kronor, Rothstein 528 kronor och Olsson 312 kronor. De ifrågasatta tilläggs-pensionerna böra alltså enligt departementets mening utgå med dessa belopp.

Marinförvaltningen har — under förmälan att för marinens del icke synes föreligga något sådant fall, som avsåges i arbetsledareförbundets framställning — ansett skäl tala för bifall till densamma.

Flygförvaltningen har anfört, att såvitt kunnat utredas icke funnes någon under flygförvaltningen stående personal med sådana pensionsförhållanden, som avsåges i arbetsledareförbundets framställning.

Statskontoret har icke velat motsätta sig, att framställning göres till riksdagen om beredande av tilläggs-pension åt de av arméförvaltningens civila departement omförmälda arbetsförmännen Ugglå, Jansson, Rothstein och Olsson, men föreslagit, att tilläggs-pensionerna måtte bestämmas till respektive

660, 516, 588 och 480 kronor. I fråga om beräkningen av dessa belopp har ämbetsverket anfört i huvudsak följande:

Pensionsunderlaget för extra ordinarie manlig befattningshavare i 12 lö-negraden utgör enligt militära tjänstepensionsreglementet 2,304 kronor. Det antal tjänsteår, som jämlikt nämnda reglemente kan tillgodoräknas i pensionshänseende, utgör, såvitt statskontoret funnit, för Ugglas 23 år 4 månader 28 dagar, för Jansson 18 år 3 månader 26 dagar, för Rothstein 25 år samt för Olsson 16 år 1 månad 14 dagar. Samtliga hava tjänstgjort i mer än tre års tid i sin sist innehavda befattning. Ingen av dem innehar annan statsanställning eller åtnjuter pension för sådan anställning. I anslutning härtill skulle enligt militära tjänstepensionsreglementets bestämmelser pensionsbeloppen för dem hava utgjort respektive 1,812, 1,428, 1,920 och 1,248 kronor. I ärendet har meddelats, att de pensioner, som nu tillkomma dem enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare, uppgå till belopp av respektive 1,152, 912, 1,332 och 768 kronor.

På grund av vad sålunda anförts synas tilläggs pensionerna böra bestämmas till följande belopp, nämligen för Ugglas 660 kronor, för Jansson 516 kronor, för Rothstein 588 kronor samt för Olsson 480 kronor.

*Departements-
chefen.*

Sveriges arbetsledareförbunds framställning avser beredande av viss tilläggs pension åt sådana förutvarande arbetsledande förmän vid försvarsväsendet, vilka, därest de kvarstått i tjänst efter den 1 juli 1936, på grund av att deras befattningar då uppförts såsom extra ordinarie skulle kommit i åtnjutande av pension enligt militära tjänstepensionsreglementet men till följd av avgång före nämnda dag i stället blivit pensionerade enligt arbetarpensionsreglementet. Med hänsyn till den i ärendet verkställda utredningen finner jag mig i anledning av den gjorda framställningen böra förordna, att åt de fyra i arméförvaltningens civila departements utlåtande upptagna förutvarande förmännen beredes en förbättrad ställning i pensionshänseende.

De tilläggs pensioner, som jag i enlighet härmed anser böra utverkas åt Ugglas, Jansson, Rothstein och Olsson, synas böra bestämmas till de av statskontoret föreslagna beloppen och utgå från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. från och med den 1 januari 1937.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre skrädderiförmannen vid Älvsborgs regemente Axel Henrik Ugglas, förre skomakarmästaren vid Värmlands regemente Karl Johan Jansson, förre skräddarmästaren vid Gotlands infanterikår Ernst Otto Leonard Rothstein och förre skomakeriförmannen vid Jönköpings-Kalmar regemente Viktor Ernst Olsson må från och med den 1 januari 1937 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära — utöver dem författningens enligt tillkommande pension — tilläggs pensioner med följande belopp för år räknat, nämligen Ugglas 660 kronor, Jansson 516 kronor, Rothstein 588 kronor samt Olsson 480 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ragnar Sundén.